

بررسی میزان شیوع و عوامل مستعد کننده حاملگی نابجا در اردبیل در سالهای ۱۳۸۵-۱۳۸۷

مهناز آذری^۱، افروز مردی^۲

۱. نویسنده و مسئول: کارشناس ارشد مامایی، مربی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل

۲. مربی و عضو هیئت علمی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

چکیده:

مقدمه: حاملگی خارج رحم شایعترین علت مرگ و میر زنان باردار در سه ماهه‌ی اول حاملگی می‌باشد. به نظر می‌رسد که تشخیص زودرس و درمان حاملگی نابجا، پیش‌آگهی باروری آینده را در این بیماران بهبود بخشد. این مطالعه با هدف تعیین شیوع حاملگی نابجا و عوامل موثر بر آن در بیمارستانهای شهر اردبیل در سالهای ۱۳۸۵-۱۳۸۷ انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه توصیفی- مقطعی و گذشته نگر می‌باشد و در مدت سه سال ۲۹۷۹۳ زن حامله در بخش‌های زنان بستری شده بودند که از این تعداد ۸۲، مورد حاملگی نابجا بوده است که نمونه‌ها به روش سرشماری مورد بررسی قرار گرفتند. اطلاعات مربوط به بیماران از طریق پرسشنامه از روی پرونده‌های موجود در بایگانی بیمارستان‌ها بدست آمده است. سپس اطلاعات وارد نرم‌افزار SPSS ۱۱ و با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی χ^2 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: شیوع حاملگی خارج از رحم در بیماران بستری ۰/۳ درصد حاملگی‌ها بود. میانگین سنی، ۷۰ بیمار (۸۴٪) $8/6 \pm 30$ سال بود. ۵۵ بیمار (۶۷٪) پاریتی صفر، ۱۹ بیمار (۲۳/۲٪) سابقه‌ی یک تا سه بار سقط را ذکر کرده بودند و ۴۸ بیمار (۵۸/۵٪) مبتلا به حاملگی خارج رحمی از تنظیم خانواده استفاده کرده بودند. بیشتر آنان ۲۰ نفر (۲۴/۴٪) از روش پیشگیری، ocp استفاده کرده بودند. نتایج تحقیق در مورد عوامل مستعد کننده حاملگی خارج رحمی نشان داد که ۴۴ بیمار (۶۷/۲٪) بیماران سابقه عوامل موثر در ایجاد حاملگی خارج رحمی را داشتند و از این میان سابقه عمل جراحی شکمی - لگنی (۵۶/۲٪) از جمله عمل جراحی نظیر سزارین، آپاندکتومی، لا پاراسکوپی و کیست تخمدان لوله بستن

بیشترین عامل خطر را داشته‌اند. آزمون آماری کای دو ارتباط معنی‌داری بین عوامل مستعد کننده و حاملگی خارج رحمی نشان داد ($P=0/005$). شایع‌ترین ($۶۹/۲\%$) علامت بیماران هنگام مراجعه درد شکمی بود. از ۸۲ بیمار فقط دو بیمار ($۲/۵\%$) به روش طبی درمان شده‌اند و بقیه‌ی ($۹۵/۵\%$) بیماران به روش جراحی درمان شده بودند.

نتیجه‌گیری: باتوجه به این که ($۶۷/۲\%$) یک عامل خطر برای ابتلا به حاملگی خارج رحمی را داشتند لذا در جهت کاهش ابتلا به حاملگی خارج رحمی باید حداقل امکان روش‌های باربر از جمله (اسپرم کش، کاندوم و دیافراگم) توصیه شده و همچنین با ترویج زایمان طبیعی به جای سزارین میتوان شیوع آنرا کاهش داد. همچنین در بیماران سابقه ابتلا به بیماری‌هایی نظیر: آسم، عفونت دستگاه ادراری، فشارخون، آرتریت و دیابت وجود داشت که قابل ملاحظه بوده و نیاز به بررسی‌های وسیع تر و مطالعات تحلیلی دارد.

کلید واژه‌ها: حاملگی نابجا، شیوع، عوامل مستعد کننده